

Velime Dokunma Özellikle Okullarda

— sahara · 30 Kasım 2020

Velime Dokunma, Özellikle Okullarda...

Devletimizin yurtdışına öğretmen ve din adamı göndermesinin biricik amacı işçi olarak giden yurttaşlarımızın yaşadıkları ülkelerde asimile olmamaları... Kültür değerlerimizin unutulmaması... Çocuklarımıza Türkçe okuma-yazma ve ulusal değerlerimizi vermeye çalışmak ve de o ülkelerde gördükleri bilimsel uygulamaları ülkemize döndüklerinde meslektaşlarıyla paylaşmak benzeri çalışmalar bekleniyordu bizlerden.

Bu bağlamda ülkemizdeki eğitim-öğretim faaliyetlerinde gözlemlediğim bazı olumsuzlukları irdelenmek ve 6 yıl çalıştığım Almanya'da edindiğim deneyimleri anlatmayı hedefliyorum. Yatılı okudum. Yurtdışında çalışmak için olanaklar zorlanarak ücret ödedi devletim bana. Halkıma burcum var. Yılların bana kazandırdığı bilgi ve birikimlerimi yarının güvencesi çocuklarımızın daha iyi yetişmesi adına paylaşmalıyım...

4. sınıf okutuyordum Almanya dönüşü. Matematikten başarısız bir öğrencim vardı. Karnesine başarısızlık karşılığı 1 gelirse öğrencimiz takdirname alamayacaktı yönetmelik gereği. Velimi bilgilendirdim. Sınıfa geldi. Çalışmalarına övgüler düzen, yüksekokul bitirmiş velim; hoş olmayan ne kadar söz varsa söyledi bir çırpıda... Deneyimli arkadaşlarla görüştüm konuyu. Onlar ver gerekli notu diye ısrar ettiler. İlk kez ilkelerimden taviz verdim üzülerek. Oysa başarısız öğrencilerimle özel olarak mesai harcayıp onların performanslarını artırmak çalışmaları yaptığımı farkındaydı kızgın velim.

İdealist duygularla göreve yeni başlayan öğretmen heyecanıyla; okul-öğrenci konulu görsel ve yazılı paylaşımları izler, okurum. Geçen gün televizyonda bir profesör ülkemizde sınıf tekrarının kaldırılmasının ülkemize has hatalı uygulama olduğunu veciz sözlerle anlatıyordu. Yığılmaları önlemek içinmiş bu uygulama (!)

Ve bakanlığımızca 8. Sınıfların başarı sonuçlarının irdelenip değerlendirildiği bir yayın vardı başka bir televizyonda. Okuduğu metnin ana fikrini bulma, sorulan soruyu anlayabilme benzeri alanlarda öğrencilerimizin durumu içler acısı. Neredeyse %50'ye yakın öğrencilerimiz başarısız. Dört işlem yapamayan sekizinci sınıf bitirenlerin oranı çift basamaklı sayılarla ifade ediliyordu. Ne acı değil mi?

Sokakta karşılaştığım öğrencileri durdurup (corona günlerinden önce) onlarla sohbet etmek bana zevk verir. Kitap okuyup okumadıklarını, hangi kitapları okuduklarını sorarım. İlçe Halk Kütüphanelerine

üye olmalarını salık veririm. Ve çarpım tablosu ile ilgili birkaç daha sorum olur. Çarpım tablosu konusunda hayal kırıklıkları yaşarım sürekli.

Sınıf tekrarı için aşılması zorunlu çokça formaliteler var. Bu formaliteleri uygulayan öğretmen son olarak veliden görüş almak zorunda. Veli, çocuğunun sınıf tekrarı yapmasına taraftar olmaz.

Öğretmenler, bulunduğu sınıfta yeterli başarıyı yakalayamayan öğrencilerinin sınıf tekrarını ister. Lakin başarısız öğrencilerin sınıf geçmesi halinde ileri sınıflarda kaybolmalarının birinci nedeni sınıf tekrarı olmamasıdır. Bu işe tevessül eden öğretmen, veli ve okul idaresinin baskılarını göğüslemek zorundadır... İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden okulunuzda öğrencilere sınıf tekrarı yaptırılmayacak diye telefon geldiğinden yakındığını bilirim okul müdürlerinin. İşin şaka tarafı yok (!)

2000'in ilk yıllarında müfredat değişikliği yapıldı. Bu değişiklikle öğretmenlere çekilmez angaryalar yüklendi. Öğretmenlerden, Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi... derslerinden her dersin çift basamaklı sayılara varan amaçlarının sayısı kadar öğrencilerin gelişimlerinin A4 kâğıtlarına işlenmesi istendi. İstenen çalışmaları yapan bir öğretmen yılsonunda rahat 10-15 cm kalınlığında dokümana sahip oluyordu.

Her öğrenciye bir top A4 kâğıdı aldırıldı sınıflarda kullanılması için. Sık sık yapılan test sınavları için soruların basımı içinde kullanılıyordu elbette bu kâğıtlar. Değerlendirmeler test sınav yöntemi ile yapıldı okullarımızda.

Öğretmenin eli mecbur öğrencileri test sınavlarına hazırlamaya. Ülkede öğrencilerin öğrenim yaşamları test sınavları belirliyor. Sisten bunu emrediyor. Çocuklarımızı, gerek okullarda gerekse okulları bitirince çeşitli test usulü sınavlar bekler sürekli. Liselere, üniversitelere... giriş sınavları. Birkaç saatlik sınavlarda çocuklarımızın geleceği şekillenir.

Ayırtman olarak görev aldığım sınavlarda benim sevgili çocuklarımın yaşadıkları acıları... Unutamam fenalık geçirenleri, bayılanları...

Almanya'da özel eğitime muhtaç çocukları ülkemizde Zonderschule diye adlandırılan okullara gönderilir. İlkokulu 4 yıl okuyan öğrenci; öğretmen, rehberlik, okul yönetimi, velinin ortak görüşüyle 4 yıllık başarı durumu ölçüt kabul edilerek ülkemizdeki karşılığı meslek, lisesi, Anadolu Lisesi ve Fen Lisesine yönlendirilir. Okullar arasında geçişler uygulanır... Test sınavı, dershanecilik duymadım. Diğer Avrupa ülkeleri de benzer uygulamalarla genç kuşakları yarınlar hazırlıyor. Ülkemizde öğretmen test kâğıtlar, sonuçları kâle alınmayan dokümanlarla uğraşmak zorunda. Sistem bunu istiyor öğretmenden (!)

Peki, bu dokümanların akıbeti ne oluyor dersiniz. Yılsonunda, okulların depolarında unutulacak dosyaların yanında yerlerini alır. Öğretmenin istenen dokümanları ne zaman hazırlasın? Ders saatlerinden çalmak olmaz. Gün gün kendini yenilemeli. Peki, bu bağlamda sosyal etkinlik, sinema, tiyatro, hele kitap okumaya nasıl zaman ayırmalı anlamsız kırtasiye işleriyle örtülü savaş vermek

zorunda bırakılırken.

Okulun kırtasiye, temizlik, çeşitli araç, gereç temini için velilerden açık deyişle para toplanır. Tahsildar kim olacak? Elbette öğretmen!.. Yöneticiler, okulda para toplamanın yasak olduğunu vaaz ederler. Okul müdürlerinin eli mecbur okulda çalışmaların yürümesi için veliye müracaatta.

Para işi sıcak bir konu... Öğretmen gerekli tahsilatı tam yapayım isterken ödeme istemeyen velilerle karşı karşıya kalır. Tahsildarlıkta başarılı olamazsa okul müdürü sürat ekşitir.

Hele bir de ilköğretim parasızdır. Sosyal devletin okulların tüm sorunlarını çözmeli gibi muhalefet partilerinin diliyle sözler edip ısrarcı olursa görüşünde eline sarı renkli zarf tutuşturulabilir öğretmenin.

Kantinciler bazı öğretmenleri neden sevmez? Beslenmenin önemi hele de hızlı büyüme yaşlarında olan çocuklar için yadsınamaz. Öğretmen, velilere çocuklara yeterli kahvaltı yaptırmasını salık verir. Olanaklar ölçüsünde, süt, yumurta, peynir benzeri yiyeceklerin tüketilmesini ister. Üşenir bazı velilerimiz sabahleyin erkenden kahvaltı hazırlamaya. Çocuğuna harçlık vererek kahvaltısını okul kantininde yapmasını söyler.

Beslenme konusunda öğretmenden uyarı alan bazı veliler soluğu kantincinin yanında alır. Dedikodu kazanı başlar kaynamaya. Böylesi olayları birçok öğretmen arkadaş gibi ben de yaşadım.

Devlet okulu 37 yıl, 4 yıl özel okul derken emekli oldum. Olanaklı mı benim için yaşamını öğrenciler adanmış, yurdunu yüceltmeye ant içmiş bir öğretmen için kırık balta sapı gibi bir kenarda unutulur olmak. Hele şehirde uzun kış mevsiminde üretmeden yaşamak öğretmenlerin kitabında yazmaz. İki yıl, evime yakın okullarda doğum yapan arkadaşların sınıflarında çalıştım. Aralık ya da 2. Dönem başında başlayan öğretmenlik serüvenim sene sonunda bitiyordu.

Genç velilerimle ilginç güzellikler yaşadım. Bir ay oldu göreve başlayalı, 4. sınıf. Birinci dönem karneleri yazılacak. Bilgisayara işlemiş arkadaş notları. Eksikler var. Görsel Sanatlar dersinin notlarını tamamlıyorum. Defterlerini inceliyorum. Veliler evlerinde takip edebiliyor öğrencisinin performansını. Hâlâ aklımda bir öğrencinin defteri, dersle ilgili hiçbir çalışması yok. Durumunu velisine söyledim. Velim, "Ne olur 100, 100 ... yazsanız!" Defter aldırđım. En az üç çalışma yapmasını istedim öğrencimden annesinin gözetiminde. Başka bir öğrencime 95, 95, 100 takdir ettim. Velim geldi. "Hocam, niçin 100 değil notlar?" Sözleriyle sitem etti.

Son olarak yine 4. sınıflarla kısmet oldu çalışmak bir başka okulda. Arkadaşın özel durumu (Hamilelik) sıkıntılı olmalı ki, öğrencilerde çarpım tablosu, ritmik sayma, dört işlem... becerisi yok gibi. Yılların verdiğı deneyimle veli toplantısı yapıp durumu paylaştım. Okuma seferberliğı yaptık. Matematik dersiyle ilgili dokümanlar hazırladım ritmik sayma ve çarpım tablosu... konularıyla ilgili. Yılsonunda

velilerimin gözleri ışıldıyordu. Öğretmenlikte ilgili başarılar elde ettim çokça. Benim için başarı kıstasım özellikle yılsonu sınıf günleri ve karne verirken velilerin gözlerinin içindeki gülümseme oldu.

Uzun yıllar edindiğim deneyimlere karşı aman velilerden yanlış anlama sonucu da olsa bir tepki almayayım tedirginliğini hep hissettim mesleğimin son yıllarında. Özellikle bazı arkadaşların velilerle olumsuzluklar yaşadıklarına çok tanık oldum.

Öğretmen de insandır. Bazen ses tonunu artırabilir istemeden. Veli haberdar olunca çocuğunun tatlı-sert eleştiriye maruz kaldığından soluğu sınıfta alır.

Son çalıştığım okulda, öğretmen veli arasında yaşanan hoş olmayan olaylarda ilçe müdürlüklerinin tutumunu sordum. Emekliliği yaklaşmış, her gün tıraşlı ve takım elbiseli okulda gelen arkadaşım, müdürlük, "Velime dokunma (!)" diye haber gönderiyor bizlere diyerek sorumu yanıtladı.

Tüm olumsuzluklara karşın, bir önceki yazımın başında alıntıladığım genç meslektaşımın öğretmenlere meslek düstürü olmalı şu özgün sözler: "Elbette umutsuz değiliz, velilere rağmen sisteme rağmen biz öğrencilerimizi bu köprüden sevgiyle ve fedakârlıkla geçireceğiz."